

Vereloomehaiguste immuunfenotüpeerimine

Immuunanalüüsi osakond

Voolutsütomeetriline immuunfenotüpeerimine on vere ja luuüdi morfoloogilise uuringu kõrval oluline meetod vereloomehaiguste diagnostikas. Voolutsütomeetrias kasutatakse erinevaid raku pinnaretseptorite vastaseid antikehi ja fluorestsentsmargiseid, mis võimaldab eristada heterogeensest rakkude suspensioonist nii normaalseid kui ka aberrantse fenotüübiga rakupopulatsioone ja rakke.

Voolutsütomeetriline uuring võimaldab:

- identifitseerida normaalsetest rakkudest erinevaid rakke ja määrata nende fenotüüpi;
- eristada haigusega seotud rakuliini (müeloidne vs lümfoidne, B-rakuline vs T-rakuline);
- määrata rakkude küpsusastet;
- jälgida residuaalhaiguse olemasolu.

Voolutsütomeetrilisel immuunfenotüpeerimisel kasutatakse erinevaid antikehade kombinatsioone ehk paneele. Antikehade valikul ja kombineerimisel võetakse arvesse nii patsiendi kliinilist tausta kui ka uuritava materjali morfoloogiat. Selline lähenemisviis tagab spetsiifiliste rakupopulatsioonide võimalikult täpse identifitseerimise. Uuringu hind kujuneb vastavalt uuritud antikehade arvule.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Proov ei tohi olla hemolüütiline!

Veri, luuüdi

Katsuti	LH-katsuti (roheline kork, eelistatud K2E/K3E-katsuti ees) või K2E/K3E-katsuti (lilla kork)
Analüüsitav kogus	2 mL verd või luuüdi
Säilivus	Veri/luuüdi toatemperatuuril LH-katsutis kuni 48 tundi, K2E/K3E-katsutis kuni 24 tundi. Mitte külmutada! Hoida päikeseekiirguse eest!

Liikvor

Katsuti	Transfix/EDTA-katsuti (oranž kork)
Analüüsitav kogus	1 mL liikvorit
Säilivus	Transportini +4 °C, transport toatemperatuuril. Transportida esimesel võimalusel. Mitte külmutada!

Analüüsi tegemise aeg: tööpäeviti, vastus järgmisel tööpäeval

Analüüsimeetod: voolutsütomeetria

Vastuse vorm

Immuunfenotüübi kirjeldus koos laboriarsti interpretatsiooniga.

Näidustus ja kliiniline tähendus

Kasutatakse täpsustava uuringuna erinevate vereloomekoe proliferatiivsete protsesside korral, nagu näiteks ebaselgete põhjustega lümfotsütoosid, kroonilised lümfoproliferatiivsed haigused, ägedad leukeemiad, plasmarakkude proliferatsiooniga seotud haigused.

Kõikidel immuunfenotüpeerimist vajavatel juhtudel konsulteerida eelnevalt laboriarstiga (tel. 731 9321).

Immuunfenotüpeerimisele saadetavast verest on eelnevalt vajalik määrata leukotsüütide üldarv ja viieosaline leukogramm, liikvorist leukotsüütide üldarv ja soovitavalt ka tsütogramm.

Vt ka: Luuüdi aspiraadi tsütoloogiline, tsütokeemiline ja histoloogiline kompleksuuring
Leukeemiate molekulaardiagnostilised uuringud

Eva Reinmaa

Muudetud 06.07.2016